

Yavuz Ekinci

# Her Şey Bitti

*Bayram'a*

**M**inibüsün arka koltuğuna, yeni yakalanmış bir tavşan gibi büzülmüş, öylece bekliyordum. Gökyüzünde irin sarısı bir gerginlik... Çantam dizimin üstündeydi. İçinde iki üç parça elbise ve dört defter dolu yazılarım... Kimselere gösteremediğim, herkesten sakladığım, odadaki herkesin uykuya daldığı zamanlarda yazdığım yazılar... Gece-leri defterimi çıkarıp kalemin cızırtısına eğilerek yazı yazdığım, ruhum hapishane duvarlarını aşardı. Ruhum tavana yükselip önündeki deftere yazılar yazan, kendi bedenine bakıp gülümsedikten sonra pencereden sessizce çıkardı. Her gece resim defterine çizilmiş çocukluğumun haritasına, lise öğrencisi bilgisizliğiyle eğilip bakardım. Deniz mavisinin eksik olduğu, koyu yeşile ve koyu kahverengiye boyalı bir harita... Ne zaman kalemi elime alsam çocukluğumun haritası gözlerimde canlanır dururdu. Derken boynumda bir muska gibi taşıdığım babamın silueti. Elinde kana bulanmış baltayla duruşu ve böbürlenışı. Bir de bütün köyün sabahattan beri toplandığı okul bahçesindeki o cuma günü. Ağzımdan burnumdan kan sızarken, etraftaki insanların buğulanmış camın ardında görüldüğü gibi babamın bana bakışı... On iki yıl boyunca ne zaman yalnız kalsam ve babamı hatırlasam bu silueti belirirdi gözlerimde.

“Geçmiş olsun, demek sonunda bitti” dedi yanımda oturan adam. Çıkaramadım. “Teşekkür ederim” deyip tekrar koltuğa gömüldüm. Yolcular bindi. Minibüsün içi sigara kokuyordu. Muhtar ön koltuğa geçti. Başındaki şapka, dedesinden, yani şapka devriminden kalmış olmalı. Kulaklarının dışı kıllı, içi ise kirliydi. Ensesine aklar düşmüştü. Yanına da köy imamı oturdu. Babam baltayla eşiği öldürdüğü gün, köy imamı suya dualar okuyup babama o sudan içirdi. Köy imamı “Geçmiş olsun” deyip sıkıntıyla yüzünü buruşturdu. Köylüler minibüse bindiler. Meraklı gözlerle bana bakıyorlardı. Çok mu zayıfladım? Bana acıyacaklarına neden kendilerine acımıyorlar? Bakışlarında bana karşı duyulan bir acıma vardı. Sanki “Yaptıkların bu

kadar sene hapiste yatmana değer miydi?” diye soruyorlardı. Bagaja un ve şeker çuvalları, yağ tenekeleri yerleştirildi. Şoför bagajdan atlayarak indi. “Kimse kaldı mı?” diye sorunca, onu se-sinden tanıdım. Bu Resul, ağabeylerinden kalma yamalı pantolonlar giyerdi. Okulda sınıfın en tembelydi. Bir keresinde yazın serinlemek için kuyuya girmişti. Elbiselerini gizliden alıp sak-lamıştım. Ortalıkta çırılçıplak kalmıştı. Bir eliyle önünü, diğer eliyle de arkasını kapatıp eve yürümüştü. Onu görenler yere tükürüp yüzünü çevirmişti. Elbiselerini sakladığımı öğrenince bir daha benimle konuşmadı. Akşamüzeri tarladan tek başıma gelirken arkamdan bana taş at-tı. Başımın arkasına çarptı taş. Taşın çarptığı yere avucumla dokunduğumda sıcak bir ıslaklık hissettim. Resul tabana kuvvet kaçıyordu. Hüngür hüngür ağlayarak eve geldim. “Geçmiş ol-sun, çok zayıflamışsın. Hapiste size yemek vermiyorlar mıydı?” dedi Resul gülerek. Yüzüne bakıp gülümsedim. Kafamı kırdığı günü hatırladı mı? Arabayı çalıştırdı. Geriye dönüp yolcu-ların yüzüne baktı. Muhtar ile imam caminin kesilen suyundan konuşuyorlardı.

Kapı tekrar açıldı. Çetin, yanındaki kadın ve çocuklar arabaya bindi. Uzun boylu ve esmer-di kadın. Başında ince, beyaz bir tül... Kucağında on aylık bir bebek... Arkasında da biri dört yaşlarında, diğeri on üç yaşlarında iki çocuk... Başımı kaldırıp yüzüme baktı. Tanıdım. Kap-kara gözlerinde hüznünlü bir parıltı patladı. Gözbebekleri durmadan titriyordu. Titreyen göz-bebeklerinden siyah önlüklü, saçları örülü, yüzü kirli bir kız çocuğu koşuyordu. Sonra çeş-menin başında oturmuş gülümsüyordu. “Bu Şehla. Arkasındakiler ve kucağındaki de çocuk-ları” dedim içimden. Bana verdiği sözler. Gece üzüm asmalarının altında buluşurduk. Bir ge-ce onu filmlerdeki gibi öpmemi istemişti. Dudaklarım dudaklarına değince ürpermişim. Saç-larını yüzüme sürmüştüm. Köyden ayrılıp gerillalara katılacağımı söyleyince hüngür hüngür ağlamıştı. Ağlamasına kırılmıştım. O neden benimle gelmedi ki? O gece üzüm asmaları altın-da gökyüzünü üzerimize örtüp birbirimize sarılmıştık. Onu yine filmlerdeki gibi öpmüştüm. Ellerimle saçlarını okşayıp başını göğsüme koymuştum. Başımı kaldırıp katran gibi siyah gök-yüzünü delik deşik eden sayısız yıldız baktığımda çıplaklığımla ürpermişim. “Geçmiş olsun” dedi titrek bir sesle. Sesi kulaklarımdan içime bir ateş gibi girdi.

Derken minibüs küçük ve tozlu dükkânlarla çevrili ilçenin çarşısını geride bıraktı. Yol ke-narında uzanan tek katlı, bahçeli evlerin önünden geçtik. Şehla'nın yanındaki kız çocuğu... Hayır hayır bu olamaz. Gözleri ve saçları bana çok benziyor. Çetin sarışın ve yeşil gözlü. Ama kız... Saçları ve gözleri simsiyah. Kız çocuğu bana bakıp gülümsüyor. Yoksa çocuk... O ge-ce... Son buluştuğumuz gece. Şehla neden bunu benden sakladı ki?

Önümdeki sarıklı adam pofur pofur sigara içiyordu. İkide bir de bana dönüp “Her şey geç-ti” deyip duruyordu. Ağzı ekşi bulgur kokuyordu. Neyin geçip gittiğini anlamıyordum. Geçen on iki yıllık süre miydi, yoksa Şehla ile olan ilişkimiz mi? Bilmiyordum. Herkes benden çeki-niyordu. Göz göze gelmemek için önlerine bakıyorlardı. Kimileri tırnaklarının arasına sıkışan kirlere bakıyordu. Korkuyorlardı. Korku gözbebeklerine sinmişti. Benimle konuşsalar ve biri

duyarsa. İstihbarat her yerde değil miydi? Suçsuz kaç insan ajanlık yapmakla suçlandı. Güven... Şeyh ne demişti? Sanırım babama şunu söylemişti. “Gündüz dilini, gece kapını sıkı tut.”

Tek katlı evleri geride bırakıp ilçenin mezarlığına vardık. Neden mezarlığı ilçenin uzağına yapmıyorlar? Mezarlığın etrafına da hapishanedeki gibi duvar örmüşler. Üstünde de dikenli teller gezdirmişlerdi. Yoksa ölülerin firar edeceklerinden mi korkuyorlardı? Ölüler de dışarı çıkmak için tünel kazıyorlar mı? Sarıklı adam ellerini havaya kaldırıp bir Fatiha okudu. Mezar taşı yazılarını okudum. Mezar taşlarına yazılan isim, soyadı, doğum tarihi ve ölüm tarihleri... “Dilgeş” ismini okuyunca beynimde ışıklar yanıp sönmeye başladı. DT: 1976, ÖT: 1992. Silah sesleri... Uzun namlulu silahlar, el bombaları, havanlar, roketatarlar, kalaşnikoflar... Derken kendimi on iki yıl önceki bir sabah vaktinde buldum. Yanımda da Dilgeş... Dağa tırmanıyorduk. O önde, ben arkadaydım. Omuzlarımıza çapraz atmıştık silahlarımızı. Akşamdan beri yürümekten yorgun ve bitkindik. Uykusuzluk, açlık, yorgunluk yapay bir sarhoşluk gibiydi. Gözlerimin önünden sıcak yatak, sıcak yemek geçiyordu. Derken silah sesleri, barut kokusu... Silahların patlamasıyla kendimi yere attım. Dilgeş ilk patlayan silahla yere yığıldı. On beş metre önümdeydi. Kıpırdamıyordu. Sürünerek kendimi çukura attım. Havanın tam aydınlanmasıyla tuzağa düşmüş bir tavşan çaresizliğiyle yakalandım. Yüzüme art arda tokatlar çarptı. Tekme, dipçik darbeleriyle yere yığıldım. Dökülen dişlerimi yere tükürdüm. Mideme kaçan kanla kustum. Kusmuktan ağır bir palamut kokusu burnuma çarptı. Dilgeş'i arabaya attılar. Yüzüne kara sinekler konmuştu. Ağzından kan sızıyordu. Sarkan kolları elveda dercesine sallanıyordu. “Her şey bitti” dedi önümdeki sarıklı adam. Sigara ve ekşi bulgur kokan nefesini yüzüme savurarak. Minibüstekiler dönüp baktılar. Gözlerim ıslanmıştı. Anlamsızca gülümsedim. Yanımdaki bana sorular soruyordu. Anlamıyordum. Şehla başını çevirip bana baktı. Sanki hapishane nasıl bir şeydi ya da gitmeseydin, beni alsaydın der gibiydi bakışları. Ona anlatamadım oranın korkunç bir yer olduğunu. Orada kendimi ne tam bir ölü ne de tam bir diri hissettiğimi. Orada bir canlı cenaze olduğumu. Beni diriler dünyasına bağlayan... Anlatamadım. Anlatamazdım da ona. Benim olmasını istediğimi. Ne zaman ıstırap, korku, dehşet, yaşama arzusu bitti bende? Onu bırakıp silahı göğüslediğim gün mü? Bir çukur içinde kısıvrak yakalandığım sabah mı? Dilgeş'in sarkan ellerine bakarken mi? Havalandırma alanında volta atarken elime sıkıştırılan kargacık burgacık yazılarla yazılan mektubu okuduğum an mı? Ah, kaç kez o mektubu okudum! Eli değmiştir diye kaç kez yazılara dokundum parmak uçlarımla. Ona anlatamadım, anlatamazdım da bunların hiçbirini. Minibüs köye vardığında hâlâ bu düşünceler içinde kıvranıyordum. İnip etrafa baktım.

Kandil dağı. Her bahar ağlayan gelin toplamak için dağa çıkardım. Bahçeye diktiğim ağlayan gelinler acaba kurudu mu? Ağaçlar ne kadar da seyreleşmiş. Bu karşıdaki dağ eskiden yemyeşildi. Ağaçları kimler kesti? Yoksa ormanlar yakıldı mı? Keçilerimizi orada otlatırdım. “Oğlum” diyerek boynuma sarıldı annem. Gözlerindeki yaşlar büyüüp yanaklarından süzülüyordu. Daha

bir yıpranmış ve yaşlanmıştı. Saçlarımda gezindi, kemikli parmakları. Ağlayan yüzüne baktım. Yüzü ne kadar da kırışmış? Suçluluk duygusu iki ağızlı bir mengene olup beni sıkmaya başladı. Babamın ölüm haberini hapiste duyduğum gün de suçluluk duygusu beni pençesine almıştı. Babam, yağlı biten lambalar gibi sessiz ve yavaşça eceliyle sönmüştü. “Geçmiş olsun”, “Her şey bitti” yağmur olup üstüme yağıyordu. Çocukluğumun binlerce siyah beyaz karesi üst üste düşüyordu. Elindekanlıbaltaylababamdağlardakeçikoyungüttüğüm günler 23 nisan çocuk bayramlarındakiyumurtaveyoğurtarışibezvenaylonlarıbirbirinebağlayıptopraksahadatozları içindebeşerkişilikitakımolarakfutbolmaçlarınıresulunbaşımıkırdığıakşamüstü... Daha binlerce kare gözümde canlandı. Annem çantamı göğsüne yapıştırmıştı. Evler daha bir eskimiş, daha bir çökmüş... Saçları dökülmüş, omuzları çökmüş olan mahalle arkadaşım Necat bana doğru gülümseyerek yaklaştı. Ne kadar da yaşlanmış diye düşündüm. Boynuma sarılıp sırtımı sıktı. Yüzüme bakıp beni iyice süzdükten sonra “Çok zayıflamışsın” dedi. “Hayır, yanılıyorsun. Ben hiç değişmedim. On iki yıl yaşamadım. Asıl, sen çok yaşlanmışsın” diyemedim ona. Derin bir nefes çekip “Evet zayıfladım” dedim. Yürüyemiyordum. Ayaklarım ve bacaklarım uyum içinde değildi. Ayağım taşa, yere çarpıyordu. Her adım atışımda yere düşecek gibi oluyordum. Toprağa basmayalı kaç yıl oldu? Toprak... Gözlerim buğulu... Uzak... Uzağı seçemiyorum. Kendimi, onların arasında sürükleye sürükleye eve yetiştirdim. Bakışlarımla evin etrafında göz gezdirdim. Evin etrafındaki duvar bir harabe... Saçaklar düşmüş. Taş merdivenleri ağır ağır çıktım. Kapının önünde durdum. Kırmızı boyayla 18/7 yazısını okudum. Okumayı yazmayı öğrendiğim yıl gördüğüm her şeyi okurdum. Matematik dersinde de sayıları öğrenmişim. Kapımızın üzerine yazılan rakamları okurdum. Bu rakamlardan taşların üzerine yazardım. Kapı çok dar. Boyalar pul pul dökülmüş. İçeri girince evin kasvetinden içim burkuldu. Simsiyah kirişlerin üstlerine örümcekler ağ örmüş. Etrafımda dönüyordu tavan, duvar, dağlar, annem... Şaşkınlıkla sağa sola baktım.

Divana uzandım. Gözlerim kapanıyordu. Annem etrafımda fır dönüyordu. Uyumak. Sabah uyanmanın hüznü. Geceleri duvarları aşıp insanlar arasında yaşardım. Ve her sabah uyanıldığında kendimi yine dört duvar arasında bulurdum. Düşümde etrafı duvarlarla örülü, kulelerinde silahlı askerler olan hapisneden sıvışıp dışarı çıkardım. Dışarının gürültüsü duvarları, telleri, nöbetçileri aşıp içeri boşalırdı. Gözlerimi açıp etrafa baktım. Yaşadıklarım, bir rüyadır diye düşündüm rüyamda. Gözlerimi açıp uyanmak istedim. Altımdaki ranzada yatanın horlayan sesi, yan ranzada yatanın uyku ile uyanıklık arasındaki konuşmaları... Koridorda yürüyen ayak sesleri ortalığı doldurdu. Gözlerim açılmıyordu. Kör oldum. Kör... Artık göremeyeceğim. İçeriye boşalan dışarının gürültüsünü yanıma alarak rahatlamaya çalıştım.

Yeni yakalanmış bir tavşan ürkekliliğiyle minibüsün arka koltuğuna oturdum. Gördüğüm rüyaların neresindeyim diye düşündüm rüyamda.

Batman, 16.09.2004